

V2000-32 14.03.2000

Konkurranseloven § 3-9 - Dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 - Norsk Folkemuseum, Kunstindustrimuseet i Oslo, Norsk Sjøfartsmuseum, Oslo Bymuseum, Universitetsbiblioteket i Bergen og Østfold Fylkes billedarkiv - Prisliste for fototjenester

Sammendrag:

Med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 c), liten konkurransemessig betydning, har Kunstindustrimuseet i Oslo, Norsk Folkemuseum, Norsk Sjøfartsmuseum, Oslo Bymuseum, Universitetsbiblioteket i Bergen og Østfold Fylkes billedarkiv fått dispensasjon fra konkurranseloven til å ajourføre prislisten "Veiledende fotopriser".

1. Innledning

Konkurransetilsynet viser til Norsk Folkemuseums brev av 8. februar 2000 der 6 norske museer søker om dipensasjon fra konkurranseloven (krll) § 3-1 til å samarbeide om å ajourføre prislisten "Veiledende fotopriser". De samarbeidende museene er Norsk Folkemuseum, Kunstindustrimuseet i Oslo, Norsk Sjøfartsmuseum, Oslo Bymuseum, Universitetsbiblioteket i Bergen og Østfold Fylkes billedarkiv. Konkurransetilsynet viser også til sitt brev av 13. januar 2000.

2. Konkurranseloven

Formålet med krll er å sørge for effektiv bruk av samfunnets ressurser ved å legge til rette for virksom konkurranse.

Krll § 3-1 første ledd forbyr to eller flere ervervsdrivende for salg av varer eller tjenester ved avtale, samordnet praksis eller på annen måte som er egnet til å påvirke konkurransen, å fastsette eller søke å påvirke priser, avanser eller rabatter. Forbudene omfatter også retningslinjer med slikt innhold som nevnt og rammer både bindende og veiledende avtaler eller ordninger. Krll § 3-4 setter forbud mot at sammenslutninger oppfordrer til reguleringer som er nevnt i krll § 3-1 til § 3-3.

Prislisten "Veiledende fotopriser" er utarbeidet i samarbeid mellom forskjellige museer, og ovennevnte museer ønsker å ajourføre denne prislisten i fremtiden. Prislisten omfatter bl.a. avfotografering, kopiering og oppklebing av bilder. Videre inneholder listen vederlag for bruk av museets fotografier og fotografier av museenes gjenstander i bøker og lignende samt vederlag for bruk av museene bl.a. ved kommersiell fotografering. Prislisten benyttes når museene utfører tjenester for hverandre og når museene utfører tjenester for andre. Prislisten ble trykket i Museumsnytt nr 1/99.

Konkurransetilsynet er av den oppfatning at museenes utarbeidelse av prislisten er i strid med krll § 3-1. Likeledes vil et samarbeid mellom museer om ajourføring av listen være i strid med denne bestemmelsen. Etter Konkurransetilsynets oppfatning utgjør Museumsforbundet en sammenslutning av ervervsdrivende i krll § 3-4s forstand. Etter tilsynets vurdering er derfor trykkingen av prislisten i Museumsnytt i strid med krll § 3-4, jf. § 3-1.

Konkurransetilsynet kan i følge konkurranseloven § 3-9 ved enkeltvedtak eller forskrift dispensere fra forbudene i §§ 3-1 til 3-4 dersom:

- a) konkurransereguleringen innebærer at konkurransen i vedkommende marked forsterkes,
- b) det må forventes effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurransebegrensningen,
- c) konkurransereguleringen har liten konkurransemessig betydning, eller
- d) det foreligger særlige hensyn

Konkurransetilsynet kan stille vilkår for dispensasjonen. Det er utarbeidet retningslinjer for vurdering av dispensasjoner.

3. Konkurransetilsynets vurderinger og vedtak

3.1 Trykkingen av prislisten i Museumsnytt

I brev av 20. januar 2000 fra Museumsforbundet heter det: *"Som opplyst på telefon ble det trykket en prisliste for fototjenester i Museumsnytt 1/99. Det er redaktøren som er ansvarlig for stoffet i bladet, og oppslaget var før tidsskriftet utkom, ukjent for både Museumsforbundets generalsekretær og - styre.*

Nåværende redaktør for Museumsnytt og generalsekretær i Museumsforbundet bekrefter herved at det ikke er aktuelt å trykke ovennevnte prisliste eller tilsvarende prislister uten dispensasjon fra Konkurransetilsynet."

Konkurransetilsynet har merket seg dette og regner nå denne delen av saken som avsluttet.

3.2 Ajourføring av prislisten i fremtiden

Kunstindustrimuseet i Oslo, Norsk Folkemuseum, Norsk Sjøfartsmuseum, Oslo Bymuseum, Universitetsbiblioteket i Bergen og Østfold Fylkes billedarkiv har i brev av 8. februar 2000 søkt om dispensasjon fra krrl § 3-1 til å samarbeide om å ajourføre prisliste for forskjellige fototjenester. Museene viser til dispensasjonskriteriene i 3-9 b) og c) hevder at prislisten innebærer effektivitetsgevinster som mer enn oppveier tapet ved konkurranse-begrensningen og at den er av liten konkurransemessig betydning.

Konkurransetilsynet har vurdert prislisten og de opplysninger som fremkommer i brevet. En del av de tjenestene som er prissatt i listen er fotografering og kopiering av det enkelte museums bilder og gjenstander til bruk i bl.a. trykte medier. De ulike museenes tjenester på disse områdene vil ofte ikke vurderes som alternativer for den som etterspør disse tjenestene fordi museenes innhold er forskjellige. Museene er derfor i utgangspunktet bare i begrenset grad konkurrenter for salg av disse tjenestene.

Når det gjelder mer rene fototekniske tjenester for kunder utenfor museene, er kompetansen spesialisert med bakgrunn i museenes behov og virksomhet. Det hevdes derfor fra de samarbeidene museene, at disse tjenester utføres i meget lite omfang. I hovedsak hevder de det dreier seg *"oppdrag av så spesiell karakter at det er vanskelig å finne andre tilbydere i markedet"*.

På grunnlag av Konkurransetilsynets vurderinger og med hjemmel i konkurranseloven § 3-9 c) har tilsynet fattet følgende vedtak:

Kunstindustrimuseet i Oslo, Norsk Folkemuseum, Norsk Sjøfartsmuseum, Oslo Bymuseum, Universitetsbiblioteket i Bergen og Østfold Fylkes billedarkiv gis dispensasjon fra konkurranseloven § 3-1 første ledd til å ajourføre prislisten Veiledende fotopriser.

Vedtaket trer i kraft straks og gjelder til 1. april 2005.

For ordens skyld opplyses at Konkurransetilsynets vedtak kan påklages innen tre uker. En eventuell klage stiles til Arbeids- og administrasjonsdepartementet, men sendes Konkurransetilsynet. Forøvrig vises til vedlagte skjema "Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak".

[til toppen](#)